

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Шифр та назва спеціальності
232 Соціальне забезпечення

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Управління в сфері соціального забезпечення

Кафедра
Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна (301)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Загальна, Обов'язкова

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Резнік Світлана Миколаївна

svreznik@ukr.net

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад. І.А.Зязюна НТУ «ХП»

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.
Курси: «Методи та методологія педагогічного дослідження», «Теорія та методика наукових досліджень», «Лідерство у викладацькій діяльності», «Педагогіка», «Методика викладання загальнонаукових та фахових дисциплін у закладах освіти»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-reznik-svitlani-mikolayivni/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-reznik-svitlani-mikolayivni/>

Загальна інформація

Анотація

Під час навчання ОК здобувачі зможуть усвідомити важливість лідерства для викладацької діяльності, проаналізувати особливості викладацького лідерства, теорії лідерства у контексті викладання, визначити способи розвитку власних лідерських якостей

Мета та цілі дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Лідерство у викладацькій діяльності» полягає у наданні знань, вмінь та здатностей студентам, які допомогли б розвинути індивідуальні лідерські якості особистості, ефективно спілкуватись, планувати та організувати тощо.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність до використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціального забезпечення.

СК2. Здатність планувати та здійснювати соціальні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефаківців.

СК13. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.

Результати навчання

РН1. Використовувати сучасні теорії, методологію і методи соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту.

РН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань щодо соціального забезпечення, формулювати висновки та рекомендації щодо його впровадження.

РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.

РН4. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

РН5. Проектувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ.

РН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.

РН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

РН9. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.

РН10. Пояснювати та надавати обґрунтовані відповіді населенню щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення та страхування.

РН11. Планувати і проводити наукові дослідження в системі соціального захисту населення та висвітлювати їх результати.

РН12. Виявляти потреби різних верств населення та розробляти відповідні програми соціального захисту щодо їх вирішення.

РН13. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах напряму діяльності.

РН14. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

РН15. Визначати можливості конституційного та правового регулювання суспільних відносин, забезпечувати оптимальні моделі соціально-правового супроводу орієнтованих на загальнолюдські цінності.

РН16. Розробляти програми навчання та обміну досвідом в системі соціального захисту населення.

РН17. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

РН18. Розробляти та апробувати соціальні проекти і технології.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Теорія і методика наукових досліджень» є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами)
- наочні (ілюстрація практичними прикладами)
- практичні (практичні вправи).

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, дослідницький метод, метод проблемного навчання, «мозковий штурм».

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Критерії науковості знань

Види знань. Наукове пізнання світу. Критерії науковості знань. Критерій верифікації. Критерій фальсифікованості. Поняття наукового дослідження. Завдання фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціального забезпечення. Результати наукових досліджень та їх критична оцінка. Методологія наукових досліджень.

Тема 2. Пошук та опрацювання наукової інформації

Джерела наукових знань щодо соціального забезпечення. Пошук джерел інформації. Першоджерела. Вивчення інформаційних джерел. Використання та критичний аналіз сучасних теорій соціальних та інших наук. Узагальнення інформації. Формулювання висновків. Академічна доброчесність

Тема 3. Планування наукового дослідження у системі соціального захисту

Визначення напрямку та теми наукового соціального дослідження. Науковий апарат соціального дослідження. Етапи наукового дослідження. Планування та організація етапів наукового дослідження. Організаційні якості науковця

Тема 4. Проведення наукового дослідження у системі соціального захисту

Теоретичні методи дослідження. Емпіричні методи дослідження. Інтерпретація результатів дослідження та їх критична оцінка. Оформлення результатів дослідження. Публікація результатів дослідження. Рекомендації щодо впровадження результатів дослідження у галузі соціального захисту

Теми практичних занять

Тема 1. Критерії науковості знань

Аналіз результатів наукових досліджень

Тема 2. Пошук та опрацювання наукової інформації

Здатність узагальнювати та формулювати висновки

Тема 3. Планування наукового дослідження у системі соціального захисту

Визначення етапів соціального дослідження Науковий апарат дослідження

Тема 4. Проведення наукового дослідження у системі соціального захисту

Застосування методів дослідження. Інтерпретація та критична оцінка результатів дослідження

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Тема 1. Критерії науковості знань

Аналіз завдань фундаментальних і прикладних соціальних досліджень. Опрацювання лекції. Підготовка до практичних занять

Тема 2. Пошук та опрацювання наукової інформації

Критична оцінка наукової інформації у галузі соціального забезпечення. Опрацювання лекції. Підготовка до практичних занять

Тема 3. Планування наукового дослідження у системі соціального захисту

Підготовка до проведення наукового соціального дослідження. Опрацювання лекції. Підготовка до практичних занять

Тема 4. Проведення наукового дослідження у системі соціального захисту

Оформлення результатів дослідження. Опрацювання лекції. Підготовка до практичних занять

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : , 2019. 130с.
2. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Методика та організація наукових досліджень із психології: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.
3. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. – 278 с.
- 4 Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посібник для аспірантів / Т. О. Шаравара; ПДАА. – Київ : Ліра-К, 2016. – 256 с.
5. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: [навч.посіб.] / [С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко та ін.], – К.: Вища школа, 2003. – 323 с.
6. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник / П. М. Григорук, Н. А. Хрущ ; ХНУ. – Київ : Кондор, 2017. – 206 с.
- 7 Методологія наукових досліджень: навч. посібник / Є. К. Шишкіна, О. О. Носирев ; рец.: О. І. Пушкар, Д. А. Горовий. – Електронні текстові дані. – Харків : Вид-во "Діса плюс", 2014. - 200 с.
8. Методи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник / А. І. Грабченко, В. О. Федорович, Я. М. Гаращенко ; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». – Електрон. текстові дан. – Харків : НТУ «ХПІ», 2009. – 142 с.
9. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник / В. І. Романчиков; рец.: В. І. Польшаков, М. В. Жук, А. А. Самойленко. – Електрон. текстові дан. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 255 с.
10. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. В. Колесников ; рец. Д. Ф. Гончаренко [и др.]. – 2-ге вид., випр. та доп. – Електрон. текстові дан. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
11. Поворознюк А. І., Панченко В. І., Філатова Г. Е. Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс]. – Харків : НТУ «ХПІ», 2016.
12. Романовський О. Г., Черкашин А.І., Грень Л.М., Резнік С.М. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Харків: НТУ «ХПІ». – 2022. – 150 с.
13. Резнік С.М. Академічна доброчесність та академічне лідерство. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2021. № 1. С. 43-52. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55872>
14. Сисоева С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень / С.О. Сисоева, Т.С. Кристопчук. – Рівне: Волин. обереги, 2013. – 359 с.
15. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма. – К., 2016. – 61 с.

Додаткова література

16. Експериментальне забезпечення наукових досліджень: навч. посібник / О. Й. Любич, А. Ф. Будник ; СумДУ. - Суми : СумДУ, 2009. - 186 с.

17. Кваліфікаційні наукові роботи з психології: курсова, бакалаврська, магістерська: методичний посіб. для студ. / В. Ф. Моргун, Л. С. Москаленко ; дар. В. Ф. Моргун ; ПНПУ. - Київ: ВД Слово, 2013. - 168 с.
18. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. – Київ: Центр учбової літератури, 2008.
19. Мусієнко-Репська В. І. Підготовка студентів до педагогічного самоменеджменту в професійній діяльності : дис. – Мусієнко-Репська Валентина Іванівна. – Одеса, 2000. –232 с, 2000.
20. Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу: методичні рекомендації для магістрів усіх форм навчання зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» / О. Г. Романовський, Л. М. Грень, О. В. Грибко, М. К. Чеботарьов. Харків: НТУ «ХПІ», 2023. 108 с.
21. Резнік С.М. Результати наукової діяльності педагога вищої школи як показник викладацького лідерства // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2020. – Випуск 73. – Том 2. – С. 52-56.
22. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. – Навчальний посібник для вищих педагогічних закладів освіти. – К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000. – 260 с.
23. Liu Y., Ou F., Deng Y., Wu B., Liu R., Hua H., Guan Y., Chen R., Gjestebly L., Yang J., Vannier M.W., & Wang G. Bibliometric Index for Academic Leadership. *ArXiv*. 2016. URL: <https://arxiv.org/abs/1610.03706>
24. Nunn R., Pillay A. After invention of the h-index, is there a place for the teaching track in academic promotion? *Higher Education Research & Development*. 2014. № 33(4). С. 848–850.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів по таким критеріям:

Активність при вивченні тем на лекціях -
4*5=20 балів

Робота на практичних заняттях по темам:
4*5=20 балів

Самостійна робота по темам:
4*5=20 балів

Поточне тестування
20 балів

Залік

20 балів

Критерії оцінювання підсумкового заліку:

Критерії оцінювання	Бали
Глибоке знання навчального матеріалу. Можуть бути незначні неточності	20-18
Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу. Відповіді можуть містити певні неточності	17-15
Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування. Відповіді можуть бути не повними, з незначними помилками	14-12
Знання основних фундаментальних положень. Відповіді містять деякі помилки.	9-11
Знання основних фундаментальних положень матеріалу. Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу дисципліни	6-8
Знання та вміння фрагментарні, слабкі	3-5
Відсутність знань значної частини матеріалу	0-2

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводити до відома дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

26.06.2023

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Завідувач кафедри
Олександр
РОМАНОВСЬКИЙ

Гарант ОП
Лариса ГРЕНЬ